

راهبردها توسعه اقتصاد بیرجند با تکیه بر قابلیت‌ها و پتانسیل‌های بالقوه شهر با استفاده از مدل Swot

مهدیه نخعی^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیای برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد
اسلامی واحد زاهدان، Zahedan_63@yahoo.com

چکیده

وجود امکانات و پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری، تولید و فعالیت اقتصادی برای فعالان اقتصادی، وجود فرصت‌های شغلی کافی برای نیروی انسانی وارد شده به بازار کار به عنوان مهمترین منبع درآمد خانوارها برای گذران زندگی خود و نیز وجود زمینه انتظاری مطلوب در افراد در رابطه با آینده بهتر اقتصادی، خود از مهمترین عوامل جذب جمعیت به یک محل و یا نگهداشت جمعیت در آنجا است. لذا همبستگی مثبت و مستقیمی بین این امکانات و پتانسیل‌ها، فرصت‌ها و انتظارات و حجم جمعیت ساکن در هر محل وجود دارد، ضمن آنکه این عوامل تأثیری جدی بر ویژگی‌های جمعیت ساکن در آن محل نیز دارد.

شهر بیرجند به عنوان مرکز عملکردی و اقتصادی شهرستان بیرجند پهنه نسبتاً وسیعی از سکونتگاه‌های پیرامون خود را از نظر شعاع عملکردی در بر می‌گیرد. این پهنه عموماً منطبق بر حدود سیاسی شهرستان بیرجند بوده که بسته به فاصله نقاط از شهر بیرجند، میزان وابستگی آنها متغیر خواهد بود. روند هدایت شهرنشینی در اغلب زمینه‌ها به دلیل عدم مشارکت بخش خصوصی، بدلیل ضعف اقتصادی از بیرون منطقه انجام گرفته و نقش دولت و سیاست‌های آن در رشد و توسعه و یا رکود فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی تأثیر فراوان داشته است. مهاجرت‌های روستایی نیز تأثیر بسزایی در ساخت و کارکرد شهر نهاده است دلیل عمده مهاجرت‌های روستا شهری عوامل اقتصادی (فقر - بیکاری) بوده که ناشی از محیط طبیعی نامساعد و ضعف تکنیک و سرمایه و عدم برنامه‌ریزی‌های صحیح دولت می‌باشد. این پهنه با سطح گسترده‌ای از ارتباطات جاده‌ای، مبادلات کالایی، مراودات اقتصادی و اجتماعی موجود بین شهر بیرجند و کانون‌های پیرامونی حوزه نفوذ آن مواجه است. که طی سال‌های اخیر میزان وابستگی این مراکز به بیرجند رو به افزایش بوده است. در این تحقیق که به روش کتابخانه‌ای انجام شده است برآنیم تا به بررسی وضعیت اقتصادی